

Verksamhetsplan med budget 2019.

Tekniska nämnden

Beslut i Tekniska nämnden, den 14 februari 2019 § 18

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2 Driftsnämndens planering	4
2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden	4
2.2 Verksamhetsåret 2019	6
2.3 Framåtblick	9
3. Reglemente och styrregler.....	12
3.1 Uppdrag enligt reglemente	12
3.2 Driftsnämndens egna styrregler	13
4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling	14
4.1 Hållbar tillväxt	15
4.2 Människors egenmakt.....	26
4.3 Barn och ungas behov	27
4.4 Trygg välfärd.....	28
5 Planering för nämndens resurser	29
5.1 Ekonomi	29
6 Planering för övriga åtaganden	34
6.1 Kommunövergripande åtaganden.....	34
6.2 Direktiv från Programnämnd samhällsbyggnad	35
Bilaga 1 Fem år i sammandrag	36
Bilaga 2 Driftsnämndens organisation	37
Bilaga 3 Styrning, uppföljning och utveckling.....	37

1. Förslag till beslut

Tekniska nämnden ska säkra en infrastruktur i framkant som skapar goda förutsättningar för ett attraktivt liv och besök i Örebro kommun för kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder. Vi skapar en enklare vardag för våra medborgare.

Tekniska nämnden bidrar till att skapa en trevlig, trygg och ren stad med säkra och goda kommunikationer samt offentliga miljöer som är tillgängliga för alla. Fördelningen av resurser ska bidra till jämlika livsvillkor i våra stadsdelar. Tekniska nämnden ska säkerställa en hållbar och tillgänglig avfallshantering som motiverar och gör det enkelt för örebroarna att sortera på rätt sätt samt se till att kommunen har en säker, energieffektiv produktion av dricksvatten och rening av dag- och spillvatten med hållbar förnysetakt. Nämnden ska även tillhandahålla en hållbar och säker fordonsflotta som bidrar till minskad klimatpåverkan samt verka för en hög trafiksäkerhet bland medarbetare som framför fordon i tjänsten. Genom aktiva insatser ska Tekniska nämnden bidra till en ekologisk och social hållbar utveckling och verka för en minskad klimat- och miljöpåverkan för att bidra till kommunens hållbarhetsarbete och de globala hållbarhetsmålen Agenda 2030.

Tekniska förvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare fri från all sorts diskriminering. Våra medarbetare utgör vår viktigaste resurs och deras kompetens och engagemang är en förutsättning för att lyckas med vårt verksamhetsuppdrag. Förvaltningen ska arbeta för att attrahera och behålla personal genom att stärka medarbetarnas engagemang, uppskattning och motivation samt verka för en god arbetsmiljö. Vi ska vara en tillgänglig servicegivare, kännetecknas av ett gott bemötande och verka för att tjänsterna utvecklas i dialog med kunder och medborgare. Vi behöver vara transparenta, känna tillit till varandra och jobba tillsammans i team.

Tekniska nämnden vill vara i framkant när kommunen ska digitaliseras för en enklare vardag, för dem vi finns till för, samt för att förvaltningen ska vara en öppnare, smartare och effektivare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet.

Tekniska nämndens verksamhetsplan med budget 2019 anger hur nämnden planerar att bidra till en önskvärd samhällsutveckling utifrån av Kommunfullmäktige beslutad övergripande strategier och budget 2019 med plan för 2020-2021 samt Programplan med budget för programområde samhällsbyggnad 2019. Genom att arbeta med åtaganden och utvecklingsuppdrag inom samtliga strategiområden samt förvalta nämndens resurser på ett långsiktigt hållbart sätt, bidrar Tekniska nämnden till utvecklingen mot att Örebro kommun ska bli Skandinavien mest attraktiva medelstora stad.

Förvaltningens förslag till Tekniska nämnden

1. Verksamhetsplan med budget 2019 för Tekniska nämnden fastställs.
2. Verksamhetsplan med budget 2019 överlämnas till programnämnd Samhällsbyggnad för kännedom.

2 Driftnämndens planering

2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden

Digitalisering. Digitaliseringsarbetet i takt med samhällets krav på digitaliserade tjänster är en viktig utmaning för förvaltningen, för att effektivisera arbetssätten med stöd av digital teknik utifrån kunder och medborgares behov. Förvaltningen har tagit stora kliv framåt i digitaliseringsarbetet men behöver öka takten och ta befintliga digitala lösningar till en ny och effektivare nivå.

Kompetensförsörjningen och hållbart medarbetarengagemang. Medarbetarna är vår viktigaste resurs och deras kompetens och engagemang är en förutsättning för att lyckas med vårt verksamhetsuppdrag. Förvaltningens förmåga att identifiera, ta till vara och utveckla medarbetarnas kompetens är därför av stor betydelse för den egna kompetensförsörjningen, nu och framåt.

Förvaltningen behöver öka förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang, vilket innebär att förstärka de processer som ligger till grund för arbetsgivarpolitiken. Det innebär också att arbeta systematiskt med arbetsmiljöarbetet och stärka chefers förutsättningar, då det har avgörande betydelse för resultatet på frågor om ledarskap och styrning.

Hållbar utveckling. Tekniska förvaltningens verksamhet har ett starkt miljöfokus och dess tjänster ger förutsättningar till att samhället i övrigt kan minska sin miljöpåverkan. För att arbeta systematiskt med miljöfrågorna har förvaltningen därför ett ledningssystem, Miljödiplomering, som omfattar samtliga verksamhetsområden. Förvaltningen har en betydande roll inom samtliga områden som Miljöprogrammet omfattar såsom Klimatstrategi, Avfallsplan, Strategi för giftfri miljö och Vattenplan. Hög sorteringsgrad av avfall, en hållbar fordonsflotta, energieffektiv belysning, minskad kemikalieanvändning och ett aktivt uppströmsarbete som medför att slammet från reningsverket kan nyttjas som resurs är några exempel på viktiga områden som förvaltningen fokuserar på.

Tekniska förvaltningen bidrar till social hållbarhet genom bland annat insatser för personer som står långt utanför arbetsmarknaden och nämndens viktiga samverkan med näringslivet och det civila samhället kommer att fortsätta.

Skapa förutsättningar för en god avfallshantering. Avfallsverksamhetens förmåga att leverera ökad service och tillgänglighet gällande nya och förbättrade tjänster inom avfallsområdet har varit och är en framgångsfaktor. Avgörande för att hantera en utveckling i linje med Örebro kommuns höga ambition inom miljöområdet såväl som stadens tillväxt. Genom att fortsätta skapa goda möjligheter för medborgaren att sortera och lämna saker till återanvändning ökar vi möjligheten både för förvaltningen, men även medborgaren att bidra till en hållbar utveckling. Medborgarnas beteende vad gäller sortering är fortsatt viktig, och en satsning på ökad kunskap kring kommunikation för permanent beteendeförändring kommer att fortsätta.

Säker dricksvattenförsörjningen. Tekniska förvaltningen arbetar med flera åtgärder för att säkra vattenförsörjningen i ett växande Örebro där Vätternvatten och den nya högvattenreservoaren Lyra är viktigt för det framtida arbetet. Vatten och avlopp har en god ekonomi

med ett kostnadsläge som ger prisvärda produkter och tjänster. Det ger utrymme för de investeringar som är nödvändiga för att långsiktigt säkra verksamheten.

Ändamålsenliga fordon åt kommunens verksamheter. Fordon stödjer kommunens verksamheter genom att tillhandahålla ändamålsenliga fordon som ett viktigt arbetshjälpmedel. I ett led att bättre möta kommunens verksamheters behov så arbetar fordonsverksamheten med flera utvecklingsprojekt. Som exempel är behovet av fordonskötsel samt möjligheten till information som gör att man kan nå en effektivare användning av fordonen. För närvarande saknas förutsättningarna för en rationell förvaltning av fordonsverksamhetens systemstöd. Verksamheten har nämligen en orationell och splittrad lösning för behoven för att förvalta, boka, hyra ut, erbjuda service samt att debitera.

Lokaler. Tekniska förvaltningens lokaler på Aspholmen är inte ändamålsenliga ur varken ett arbetsmiljö- eller verksamhetsperspektiv. Genomförd förstudie rekommenderar att Tekniska förvaltningen verksamhet som idag finns på Aspholmen flyttar till nya lokaler på annan ny plats och att alla berörda verksamheter samlokaliseras.

Delar av Tekniska förvaltningen flyttar under våren in i nya aktivitetsbaserade lokaler i Citypassagen, tillsammans med övriga förvaltningar inom Samhällsbyggnad. Förväntningarna är att vi stärker vår attraktivitet som arbetsgivare och att förvaltningarna får bättre förutsättningar att leverera resultat på de politiska beställningarna.

Park och gata kan genom egen regiverksamhet arbeta med en flexibilitet i verksamheten där man med kort varsel kan ställa om sina resurser och omprioritera projekt utifrån behov. Men även bistå övriga verksamheter internt i kommunen med arbeten de inte själva har en organisation för.

Park och gata projektleder alla investeringar i gator och parker inom programområdet Samhällsbyggnad. Stort fokus ligger på samordning av projekt, både utförandemässigt men också med avseende på trafikavstängningar, och i tätt samarbete med upphandlingsenheten.

Den växande staden – nya utmaningar. I takt med att staden växer ställs förvaltningen inför flera utmaningar. En av dem är hur en lösning på avfallshanteringen i den förtätade staden kan se ut, som på ett säkert, kostnadseffektivt och tillgängligt sätt stimulerar medborgaren att öka graden av sortering vid bostaden. En annan är det faktum att nedskräpningen ökat på allmänna platser och i skog och mark.

Tekniska förvaltningen har en god ekonomisk kontroll med relativt få avvikelser trots flera inbyggda osäkerhetsfaktorer. Den växande staden innebär ökade kostnader i den skattefinansierade delen av ekonomin genom ökade driftkostnader och underhållskostnader.

2.2 Verksamhetsåret 2019

2.2.1 Förvaltningsövergripande

Fortsatt fokus på hållbar utveckling. Förvaltningen kommer under 2019 arbeta vidare med att minska sin negativa påverkan på miljön samt öka den ofta indirekta positiva påverkan som våra verksamheter har. Energieffektivisering, ökad rening av dagvatten samt ett ökat fokus i arbetet mot en giftfri miljö är exempel på områden som kommer att prioriteras.

Attraktiv arbetsgivare. Medarbetares förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang behöver öka, så att förutsättningarna för ett bra resultat i verksamheten ökar. Det möjliggör en bra arbetsmiljö, att behålla befintliga medarbetare och att attrahera nya medarbetare. Utvecklingen av förvaltningens styrning utifrån den Förstärkta årsprocessen behöver utvecklas för att nå förväntade effekten utifrån syftet om ett systematiskt arbetssätt för styrning, planering och uppföljning. För medarbetaren ska processen bidra till en känsla av delaktighet, engagemang och förståelse för sina arbetsuppgifter och roll på förvaltningen. Ett förtydligande av förvaltningens varumärke ska bidra till medarbetarens upplevelse av tillhörighet till ett meningsfullt sammanhang (ger ökad produktivitet) samt ökad förståelse för vad kärnvärden och löften betyder i ens arbetsvardag (ger förbättrad extern service, förbättrad arbetsmiljö). Tillsammans med arbete kring att utveckla och förbättra förvaltningens internkommunikation om bland annat förvaltningens uppdrag och verksamheter, höjs effekten kring attraktiv arbetsgivare. Insatserna bidrar även till att stärka kommunens varumärke kring förvaltningens tjänster till örebroarna.

Ett steg i arbetet kring kompetensförsörjning är genomförandet av workshops inom projektet ”Säkra kompetensen”. Syfte med dessa är att kartlägga nuläge, utmaningar på sikt och ta fram riktade aktiviteter utifrån utmaningarna förvaltningen står inför gällande sin kompetensförsörjning.

Förstärkning inom säkerhetsorganisationen. Förvaltningen kommer under våren 2019 att stärka sin säkerhetsorganisation genom en nyrekrytering inom säkerhetsområdet. Det kommer att leda till en uppbyggnad av struktur och enhetlighet och stärka krisberedskapen.

Behov av modernisering av lokaler. På Aspholmen har Tekniska förvaltningen en stor del av sin verksamhet som på många sätt är av en samhällskritisk art. Under våren 2018 genomfördes en förstudie för att kartlägga förutsättningar, behov och konsekvenser avseende på dessa verksamheter. Nuvarande lokaler är utslitna och arbetsmiljön är undermålig. Förstudiens slutsatser är att en flytt i närtid tillsammans med att hålla ihop verksamheterna bibehåller Tekniska förvaltningens operativa effektivitet och är mest ekonomiskt fördelaktigt. I Kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget för Örebro kommun 2019, finns det pengar avsatta för fortsatt planering och projektering av nya lokaler för de verksamheter som idag finns på Aspholmen samt för parkeringsvakterna.

Digitalisering. Under 2018 har fokus inom digitaliseringen varit kopplat till införande av samarbetsplattformen Office 365 med bland annat nya applikationerna Teams och Skype for business, samt uppstart för rensning av material, arkivering och digitalisering av ritningar och arbetsprocesser. Förvaltningen har tagit stora kliv framåt med tanke på användandet av Teams i digitaliseringen men behöver öka takten och ta befintliga digitala lösningar till en ny och effektivare nivå. För detta är förvaltningen beroende av spetskompetens (externt), införande av nya lösningar, stöd och resurser från kommunen centralt.

Barn och ungas behov. Barnperspektivet finns alltid närvarande i Tekniska nämndens verksamhetsuppdrag i såväl planering som förebyggande insatser. Som exempelvis i arbetet med trafiksäkerhetsfrågor med förskolor och skolor, lärande om hållbart beteende på Kretslopplandet/Tekniska kvarnen och vid medborgardialog kring stadens parker. Tekniska förvaltningen deltar i det kommunala nätverket för barns rättigheter. Utifrån att Barnkonventionen blir lag år 2020 så har en genomlysning av nämndens verksamhet genomförts. Genomlysning har visat tydligt att det är parkenheten med planering och reinvestering i barns lekmiljöer som berörs mest.

Ökad lagefterlevnad inom inköp och inventariehantering. För en bättre avtalstrohet så behöver förvaltningen säkerställa att nämndens verksamheter följer rätt lagstiftning och arbetar på ett korrekt och effektivt sätt gällande inköp och upphandling. Tekniska förvaltningen behöver vidta åtgärder för att säkerställa en god inventariehanteringen och förvaltningen kommer under verksamhetsåret att få stöd av Kommunstyrelseförvaltningen i ett förbättringsarbete kring detta.

Kunder och medborgare. Genom kundmätningar och dialog kan vi fånga in medborgarens synpunkter och därmed förbättra vår service. Under 2019 kommer förvaltningen delta i SKL:s Kritik på teknik. Både avfallsverksamheten och fordonsverksamheten kommer att göra fördjupade kundmätningar. Förvaltningens arbete med medborgardialog bedöms fungera väl men på grund av förändrade arbetssätt på bland annat Parkenheten behöver metodiken och organisationen kring medborgardialog utvärderas.

2.2.2 Fordon

Fordon behöver ta fram ett sammanhållet och effektivt IT-systemstöd för hela fordonsverksamheten. Som exempel skulle Combuds tjänst kring hämta-lämna för tvätt, däckbyte, service och besiktning av personbilar utvecklas genom detta. Arbetet kring detta är uppstartat med hjälp av programområdets egna resurser för digitaliseringsledning. Under verksamhetsåret kommer Fordon också att fortsätta utveckla användningen av det befintliga telematiksystemet, som är ett system för fordonsuppföljning. Systemet förväntas bidra till effektivare arbetssätt och högre planeringsgrad för service av kommunens fordon.

Verksamhetens ekonomi ska vara långsiktig och hållbar. Den interna prissättningen som tillämpas på exempelvis fordonen som hyrs ut internt och timpriser för verkstadsarbete sker enligt självkostnadsprincipen. Under 2018 såg konstaterade verksamheten att man skulle behöva höja den subventionerade hyran för biogasbilar eftersom man passerat brytpunkten för självkostnaden för den skattefinansierade delen av verksamheten. Uppföljning av detta kommer att ligga i fokus under 2019.

I strävan mot hållbara transporter är val av bränsle för våra kommunens fordon en nyckelfaktor. Under många år har fordonsverksamheten arbetat målinriktat och framgångsrikt med biogas som prioriterade drivmedel för de fordonstyper där så är möjligt och arbetet kring detta fortsätter under 2019. Fordon kommer även utreda möjligheten att få in förnybara drivmedel för de fordon där biogasdrift inte är möjligt.

2.2.3 Vatten och avlopp

För att säkra vattenförsörjningen fram till dess att kommunen får Vättern som ny vattentäkt ska det undersökas om vattendomens minimitappning av vatten från sjöarna till Svartån kan

anpassas till vårt verkliga behov vid vattenverket. Nuvarande vattendom har tagit höjd för Örebros framtida expansion som överstiger dagens förbrukning med drygt 30 procent. Det blir då möjlighet att hålla kvar mer vatten uppströms i sjöarna.

Vatten och avlopp ska bygga kunskap om rening av läkemedelsrester genom att utvärdera genomförda projekt och följa forskning inom området.

Reinvesteringarna av ledningsnätet ökar till 42 mnkr för att år 2020 vara uppe på 47 mnkr enligt den bedömning som gjordes 2014. Förnysetakten behöver öka och under 2019 ska en ny beräkning göras för förnyelsebehovet under perioden 2020-2029. Under året ska Vatten och avlopp klimatsäkra råvattentillgången från Svartån i avvaktan på en ny vattentäkt.

I arbetet med kommunikation och digitalisering, genomförs arbete för enklare åtkomst för våra kunder med syfte till ökad tillgång till relevant information via olika kanaler.

Det genomfördes en höjning av förbrukningstaxan på 5,1 procent under 2018, och en långsiktig plan är under arbete med taxearbetet så att vi åstadkommer en mer stabil och kontinuerlig process i arbetet med VA-taxan. Under 2019 innebär detta att vi kommer att arbeta fram en höjning, som är den del av det långsiktiga arbetet, av såväl förbrukningstaxan som att lägga fram förslag på att höja anläggningsavgiften.

2.2.4 Avfall

Avfall kommer fortsätta satsningen på en ökad tillgänglighet till våra tjänster, vilket i kombination med insatser för ökad kunskap och motivation till avfallssortering hos örebroarna, ska ge en ökning av materialåtervinning samt materialåteranvändning. Under året kommer även åtgärder inom återanvändning samt förebyggande området genomföras. Fokus kommer framförallt vara kring åtgärder som stimulerar till ökade återanvändning och även i viss mån påverka medborgarna samt kommunen i en riktning mot hållbar konsumtion. Planering för sluttäckning av befintlig deponi fortgår och förberedelse för drift tagande av en ny kommer genomföras under året.

2.2.5 Park och gata

Under året kommer arbetet fortsätta med att utveckla stadens lekplatser till att i större omfattning bli lekmiljöer som stimulerar till ett bredare lekspektrum med ett minskat fokus på lekutrustning och större fokus på topografi, vegetation och sammanhang. Stadens parker kommer att utvecklas för att bättre tillgodose de parkbehov och önskemål som finns idag.

För att skapa en renare, tryggare och mer attraktiv stad så ska arbetet med renhållning i staden vidareutvecklas tillsammans med olika samarbetspartners. Under året kommer en ny avfallsplan tas fram där man särskilt behandlar frågan kring förebyggande arbete mot nedskräpning. Park och Gata medverkar vid framtagandet av avfallsplanen för att bidra med kunskap och erfarenhet i dessa frågor. För att öka vintercyklandet och skapa god framkomlighet för våra fotgängare ska utveckling ske mot att effektivisera vinterväghållningen mer.

Den största utmaningen för Park och gata under 2019 ligger i att säkra bemanning av projektledare och introducera nya medarbetare utan att tappa kvalitet och tempo i investeringsprojekten. Det behöver även ske ett utökad samarbete med andra enheter för att samordna projektledningsprocesserna med målet att ge samma service till interna kunder och samma förutsättningar för externa exploitörer, entreprenörer och konsulter.

2.3 Framåtblick

2.3.1 Förvaltningsövergripande

Agenda 2030 – ett viktigt arbete som ska ge avtryck i förvaltningens arbete. Tekniska förvaltningen har en viktig roll i att bidra till kommunens hållbarhetsarbete och de globala hållbarhetsmålen Agenda 2030, vilket framförallt görs genom miljöprogrammet. Under 2019 pågår ett kommunövergripande arbete med att ta fram ett nytt hållbarhetsprogram som ersätter miljöprogrammet, Tekniska förvaltningen representeras i olika arbets- och referensgrupper runt detta Under 2019 kommer även arbetet med att revidera Tekniska förvaltningens egna miljöplan att påbörjas.

Nya samarbetsmöjligheter i Office 365. Omvärldens förväntningar på ett brett utbud av digitala tjänster hos Örebro kommun och Tekniska förvaltningen ökar för varje år som går. Det är en nödvändighet att effektivisera processer och flöden och öka graden av tillgänglighet och transparens. Att som medborgare få insyn i en ärendeprocess är snart en självklar förväntan men i realiteten är förvaltningen inte i mål. Förvaltningen har en hög och nödvändig ambitionsnivå att utveckla verksamheten i och med den nya samarbetsplattformen Office 365. Den berör i högsta grad varje medarbetare arbetssätt men även hur kommunens filer kategoriseras och ordnas. En stor förändring som är nödvändig för att kunna samarbete gränsöverskridande och nå en större effektivitet.

Lokalfrågorna mycket aktuella. Nödvändigheten med en ny lokalisering av verksamheterna på Aspholmen är mycket viktigt för att kunna genomföra nämndens åtaganden. Arbetet med detta pågår genom beslut i programnämnden och finns beskrivet i föregående avsnitt. Den andra större lokalfrågan är Citypassagen som är ett ambitiöst projekt med stora förväntningar på vinster i form av effektivitet och samordning. Det är ett förändringsarbete av stora mått som innebär nya sätt att förhålla sig som medarbetare och chef. Några av dem mest påtagliga effekterna är att det inte längre finns traditionella arbetsrum. Det aktivitetsbaserade arbetssättet innebär större möjlighet att samarbeta mellan medarbetare bortom de organisatoriska gränserna. Till detta kommer moderna tekniska hjälpmedel som stora enhetliga skärmar, närvaroplattform för att kunna se var sina kollegor befinner sig i realtid inom lokalerna, kreativa miljöer och lugna tysta platser för inläsning.

Fortsatt utveckling av infrastruktur. Förvaltningen har fortsatt hög takt i utbyggnad av VA och i utvecklingsområden. Flertalet projekt är igång parallellt och vi ser fortsatt en stor efterfrågan på nya medarbetare med ingenjörsbakgrund. Läget är sådant att projektledningsenheterna har förstärkt personalstyrkan med konsulter för att kunna producera i någorlunda nivå med förväntningarna.

Justeringar i organisationen. Verksamhetens förmåga att anpassa och optimera organisationen är en viktig framgångsfaktor. Förvaltningschefen har fattat ett inriktningsbeslut om att skapa en gemensam projektledningsorganisation inom Tekniska förvaltningen för att stärka förutsättningarna för utbyggnaden av infrastrukturen. Utgångspunkten är att involvera medarbetarna i förändringsarbetet för att tillsammans skapa en rationell och effektiv projektledningsorganisation med både bredd och djup.

2.3.2 Park och gata

Park och Gata står inför stora utmaningar under kommande år i form av reinvesteringar i de anläggningar som byggdes på 1960-70 talet som exempelvis broar, parker, lekplatser och trafiksignalanläggningar. Park och gata ser ett ökat behov av exploatering i takt med ett ökat krav på flexibilitet, bred kunskap och snabba leveranser med grundkravet på ett kostnads-effektivt och kvalitativt utförande. En konsekvens av att staden växer är ett utökad driftåtagande för verksamheten som kräver förstärkning av både ekonomiska, personella och maskinella resurser för att bibehålla god standard på utförandet eller utveckla olika arbetssätt och dessutom skapa möjlighet att utarbeta metoder som gynnar våra medborgare samt ökar värdet för arbetsgivaren genom att skapa goda arbetsförhållanden som verkar till en attraktiv arbetsplats. Såsom väghållare har verksamheten också en utmaning i att på bästa sätt samordna nödvändiga trafikavstängningar så att framkomlighet, trafiksäkerhet och tillgänglighet säkerställs. Att nå ut med information om avstängningar samt att vägleda trafikanter är en prioriterad uppgift. Under året har Park och Gata fått utökade bidrag inom parkverksamheten för att skapa attraktiva lekmiljöer. Med utökade investeringsmedel, högt tryck på både exploatering och utökade driftområden samt svårigheter att rekrytera kompetent personal ser Park och gata en stor utmaning att utföra uppdraget fullt ut.

2.3.3 Fordon

I takt med våra kunders krav på effektivisering och digitala arbetssätt är det en viktig utmaning för oss att fortsätta arbetet med att effektivisera arbetssätten med stöd av IT för att kunna uppnå en rationell hantering av vår fordonspark. Ett exempel är kommunens interna behov av hjälp inom fordonsskötsel samt även att kunna få fram information som gör att man kan nå en effektivare användning av fordonen.

Vidare behöver Fordons egna systemstöd för behoven – förvalta, boka, hyra ut, erbjuda service samt att debitera utvecklas. Under år 2017 gjordes därför en ansökan till Digitaliseringskommittén men tyvärr beviljades inga pengar för detta. Arbetet fortsätter nu inom programrådets egna resurser då behovet är stort och akut att utveckla ett rationellt IT-stöd för verksamheten.

För att kunna bidra till de övergripande miljömålen behöver utvecklingen mot mer förnybara drivmedel samt utvecklingen mot fordon som har en låg miljöpåverkan, samverkas än mer i framtiden. Samtidigt behöver fordonsverksamheten arbeta för att sänka klimatpåverkan för de fordon där biogasdrift inte är möjlig. Örebro Kommuns Fordonspolicy tar sikte på mål under perioden fram till 2020. En revision av policyn är uppstartad under ledning från KSF och är nödvändigt för att långsiktigt skapa nya mål och delmål framåt.

Combud hanterar och levererar intern och extern post inom kommunen. I och med allt mer digitaliserade flöden kan vi se en minskad mängd hanterad post, men antalet stopp för postleverans i kommunens verksamheter minskar inte i samma utsträckning.

2.3.4 Avfall

Regeringen har nu fattat beslut om förordningsförändringar kring producentansvaret och därigenom förtydligat och i vissa delar förstärkt kravställning och målsättningar. Förslaget innebär att bostadsnära insamling blir huvudregel samt att både operativ och ekonomiska ansvaret tydliggörs och vilar på producenterna. Den nya förordningen träder i kraft vid årsskiftet och Avfall står nu inför en längre period av arbete kring tolkning och omfattande diskussioner inför kommande tillämning av de reviderade förordningarna. Ett rimligt

antagande är att framtida arbete med tillämpning av förordningarna kommer gynnas av en hög grad av regionalt samarbete.

Den förtätade staden och en fortsatt tillväxt i befintliga såväl som nya bostadsområden kräver nya lösningar för avfallshanteringen. I första steget genomförs en utredning kring alternativa lösningar, för att sen i nästa steg realisera hela eller delar av dessa. Investeringar i infrastruktur kommer bli nödvändiga för att säkerställa effektiva transporter av avfall i kombination med krav på ökad sortering.

2.3.5 Vatten och avlopp

Vatten och avlopp fortsätter arbetet för att säkra dricksvattenförsörjningen genom den nya vattenreservoaren ”Lyran”. I samband med färdigställandet av Lyra, beräknad att stå klar kring halvårsskiftet 2021, kommer VA-verksamheten att avveckla vatten-reservoaren i ”Svampen”, som vattenreservoar, dock finns den kvar som ett känt landmärke, och utflyktsmål med restaurang. Vätternvattenbolaget AB är startat och bemannat, och man samarbetar de anslutna kommunerna emellan, framåt för på sikt kunna använda Vättern som huvudvattentäkt. En översyn av Svartån som vattentäkt ska genomföras för att säkra vattenförsörjningen fram tills dess att projektet är avslutat. Denna rapport beräknas vara klar i slutet av mars 2019. Kommunens ”Utbyggnadsplan för anslutning av bebyggelse utanför tätorten till kommunalt vatten och avlopp” är omarbetad och beslutad i fullmäktige. Resultatet kommer att vävas in i vår investeringsplan för resursplanering. Förnysetakten för kommunens ledningsnät ökar stegvis upp till den nivå där vi enligt beräkningar bör ligga, ca 47 mnkr.

3. Reglemente och styrregler

3.1 Uppdrag enligt reglemente

Ansvarsområde

1 § Tekniska nämnden ingår i programområdet Samhällsbyggnad.

2 § Tekniska nämnden äger och förvaltar gator, vägar, torg, parker och annan allmän platsmark samt sina egna specialfastigheter för vattenverk, avloppsverk och avfallsverk. Tekniska nämnden är väghållare hos kommunen samt fullgör de trafikuppgifter som avses i lagen (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor (trafiknämnd) med ansvar även för trafiksäkerhetsfrågor (trafiksäkerhetsnämnd).

3 § Tekniska nämnden ansvarar för:

- Kommunens uppgifter enligt lag i fråga om parkeringstillstånd för rörelsehindrade samt flyttning av fordon i vissa fall.
- Kommunens uppgifter för kommunens vatten- och avloppsanläggning samt för avfallshanteringen.
- Kommunens fordon.
- Tekniska nämnden äger och ansvarar för utbyggnaden av infrastrukturen, i form av tomrör, för att möjliggöra utbyggnation av stamnät.

4 § Tekniska nämnden ska verka för att reformera det kommunala regelbeståndet inom sitt verksamhetsområde.

5 § Tekniska nämnden har inom sitt verksamhetsområde ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar.

6 § Tekniska nämnden ansvarar inom sitt kompetensområde för att arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling i Örebro kommun genom de tre dimensionerna ekologiskt hållbart, socialt hållbart och ekonomiskt hållbart.

7 § Tekniska nämnden har inom sitt verksamhetsområde rätt att själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärende när detta följer av lag eller annan författning eller av Kommunfullmäktiges beslut. Tekniska nämnden har då rätt att:

- I sådana mål och ärenden på kommunens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal, samt
- med den begränsning som i varje särskilt fall kan vara föreskriven i lag eller fastställd av Kommunfullmäktige besluta om avskrivning av kommunens fordran.

Ansvar och rapporteringsskyldighet

8 § Det åvilar Tekniska nämnden att lämna Programnämnd samhällsbyggnad de uppgifter som behövs för att programnämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter och att i övrigt samverka med Programnämnd samhällsbyggnad.

Tekniska nämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den medelsanvisning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente. Tekniska nämnden har ansvar för att den

interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Tekniska nämnden ska rapportera till Kommunfullmäktige hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret. Tekniska nämnden ska i den mån dess verksamhet berör Kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet, samråda med denna.

3.2 Driftnämndens egna styrregler

Chef med ekonomiskt ansvar

Chef med ekonomiskt ansvar ansvarar för att verksamheten bedrivs inom tilldelad budgetram och enligt de mål och riktlinjer som Tekniska nämnden fastställt. Chefen ska vid anad budgetavvikelse vidta åtgärder för att säkra upp att tilldelad budgetram hålls. Om budgetavvikelse anas trots planerade och vidtagna åtgärder ska detta snarast rapporteras till förvaltningschef och nämnd.

Driftnämndens resultatbedömning av enheterna

Det ekonomiska resultatet för våra balansräkningsenheter Vatten och avlopp samt Avfall avräknas i sin helhet mot skulden till abonnenterna respektive det egna kapitalet. Fordonsverksamhetens resultat och resultatet för vinterväghållning ”skrivs av” i samband med bokslut. Övriga verksamheters resultat förs över till nästkommande år enligt samma spelregler och bedömningsgrunder som gäller Tekniska nämnden enligt Kommunfullmäktige beslutad Örebro övergripande strategier och budget 2019 med plan för 2020 - 2021.

4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling

Tekniska nämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att verksamhetsuppdraget enligt nämndreglementet utförs
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den värdegrund och de principer som Övergripande strategier och budget förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i verksamhetsuppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

Driftnämndens totala åtagande under 2019 består av verksamhetsuppdraget enligt reglementet, utvecklingsuppdrag med utgångspunkt i ÖSB samt att redovisa och analysera indikatorer för att följa utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål.

Utvecklingsuppdragen finns inte med i denna plan eftersom prioritering av, diskussion om och beslut för genomförande av uppdrag ska ske löpande under året. Dessa utvecklingsuppdrag förväntas bidra ytterligare till utveckling inom målet.

För varje mål anges indikatorer som signalerar i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag.

4.1 Hållbar tillväxt

Ur ÖSB 2019: Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar i dag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerade vardag.

MÅL

4.1.1 Örebro ska ha ett positivt näringslivsklimat där Örebro kommun underlättar att starta, utveckla och etablera företag

Positiva iakttagelser (från Årsberättelse 2018)	Förbättringsområden (från Årsberättelse 2018))
<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitets- och trygghetsvandringar genomförs med City Örebro och fastighetsägarna. • Arbete i syfte att förbättra efterlevnaden av kvalitetsprogrammet för uteserveringar har givit bra resultat. • Dialogen mellan förvaltningen och det lokala näringslivet har förbättrats gällande de nödvändiga men samtidigt framkomlighetsstörande grävarbetena. Ett litet exempel är det grävarbete i Marieberg som planerades runt påsk men som senare lades eftersom påverkan skulle bli omfattande för den lokala godisaffären vid just denna tidpunkt på året. 	<ul style="list-style-type: none"> • Öka Nöjd-Kund-Index (NKI) för markupplåtelse, som under våren 2018 har minskat från 77 till 64. • Bredbandsutbygget i landsbygden behöver komma igång, då arbetet avstannat i kommunen centralt. • Fortsatt arbete med förbättrad kommunikation kring gatuarbeten.

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019
KS	SKL löpande insikt kundmätning - markupplåtelse (Nöjd-Kund-Index)			
	- Totalt	77	**	77
	- Kvinnor *	84	**	84
	- Män	75	**	75

Kommentarer till indikatorerna

* Vid utfallet för våren 2018 finns inget NKI för kvinnor då det krävs minst 7 svar för att få ett resultat.

** Helårsresultatet för 2018 kommer i april 2019. Redovisas i Delårsrapport med prognos 2 2019.

Planerade muddringsåtgärder hjälper till att göra Örebro mer tillgänglig sjövägen samt till att Hjälmarens utvecklas som besöksmål, vilket bidrar till satsningen av Örebro som sjöfartsstad.

Ett nära och gott samarbete kring renhållning och vinterväghållning med fastighetsägarna i City, näringsidkarna och City Örebro skapar goda förutsättningarna för en attraktiv, ren och trygg citykärna.

Park och gata ska under året medverka i revideringen av kvalitetskrav för uteserveringar, detta för att skapa en tydlighet för de restaurangägare som önskar söka upplåtelse.

MÅL**4.1.2 Invånarna i Örebro ska ha goda förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden och fler ska ha ett arbete**

En viktig förutsättning för att skapa ett jämlikt samhälle med minskade klyftor är att människor har egen försörjning. Oavsett bakgrund ska människors möjlighet till sysselsättning stärkas. Nämndens bidrag inom arbetsmarknadsområdet bidrar till att skapa utbildningsinsatser och arbetstillfällen för exempelvis personer som står långt från arbetsmarknaden, vilket leder till arbetslivserfarenhet och referenser. Detta ger fler medborgare en bättre förutsättning att komma ut i arbetslivet och kunna söka permanenta jobb. Insatserna är även viktiga för att trygga framtida kompetensförsörjning.

Tekniska nämnden har flera samarbeten tillsammans med Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete. Dels för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden men även för ungdomar, i syfte att väcka ett intresse för framtida studieval.

Tekniska nämndens viktiga samverkan med näringslivet och det civila samhället fortsätter. Detta sker exempelvis genom samarbete med externa aktörer kring utbildningsinsatser inom Park och gatas verksamhetsområde samt samverkan med ideella organisationer och föreningar kring återvinningscentralen Åternyttan.

MÅL**4.1.3 Örebro kommun ska vara en ekologiskt hållbar kommun**

Positiva iakttagelser (från Årsberättelse 2018)	Förbättringsområden (från Årsberättelse 2018)
<ul style="list-style-type: none"> • Andelen personbilar som drivs med biogas och antalet fordon som drivs med HVO100 fortsätter att öka. • Bevattnings sker i ökad utsträckning med Svartåvatten. • Andel rätt sorterat restavfall har utvecklats i rätt riktning, där framförallt utsortering av matavfall nu är i linje med kraven i avfallsplanen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Avfallsplanen innehåller ett antal prioriterade åtgärder för kommunen som organisation. Initial översyn indikerar dock att konkreta åtgärder i många fall saknas alternativt är kraftigt försenade. • Förvaltningen behöver utveckla arbetet med ruttoptimering inom den egna driftorganisationen. • Samhällsbyggnad behöver ha en gemensam målbild för minskad energiförbrukning vid exploatering av nya områden. Idag uppstår en målkonflikt när kommunen exploaterar nya områden i lägen eller med en höjdsättning av området som innebär att VA-systemet inte kan byggas med självfall utan det krävs pumpstation.

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019
KS	Andel rätt sorterat restavfall (procent)	40	45,4	60
DN	Förberedelse för återanvändning (ton)	427	538	600
DN	Utsläpp av fossil koldioxid från kommunala fordon (ton CO ₂)	2 447	2 354	2306
DN	Andel personbilsregistrerade fordon per drivmedel (procent)			
	- Biogas	69,5	71	73
	- Elhybrid	0,5	0	0
	- EL	0	0	0
	- Etanol	1,5	1	0
	- Diesel	24	24	24
	- Bensin	4,5	4	3
DN	Andel dubbfria vinterdäck, personbilsregistrerade fordon (procent)	67	67	67
DN	Antal avsteg från riktlinjernas miljö- och trafiksäkerhetskrav			
	- vid inköp	2	1	1
	- vid utfasning	0	0	0
DN	Antal tunga fordon som drivs med HVO100	31	68	80
DN	Antal lätta lastbilar som drivs med HVO100	11	44	50
DN	Antal tunga fordon som drivs med biogas	11	13	12
DN	Antal lätta lastbilar som drivs med biogas	30	37	40
DN	Fossilt koldioxidutsläpp (ton CO ₂ /år)	985	957	868
PN	Tekniska förvaltningens elförbrukning i lokaler och anläggningar, gatubelysning (MWh/år)	26 602	26 006	25 029
DN	Antal kemikalier som innehåller risk eller utfasningsämnen	77	101	95
DN	Utsläpp av fosfor från Skebäckverket ska minska med 27 procent till och med år 2016 jämfört med medelutsläppen 2005-2010 (ton/år)	2,6	2,6	2,6
DN	Minskad energianvändning Vatten och avlopp, verksamheten totalt (MWh)	15 826	16 063	minska
DN	Andel tungmetaller som transporteras via dagvattnet och passerar reningsanläggning innan det når recipienten (procent)	50	50	60
DN	Andel fosfor i rötslam som återförs som näringsämne till produktiv mark (procent)	100	100	100
DN	Antal elever som skolinformationen möter i sin verksamhet	4 645	3 957	4 200

Tekniska nämndens samtliga verksamheter har högt uppsatta mål och ambitioner inom miljöområdet. För att nå önskade effekter t.ex. inom områdena giftfri miljö och minskad klimatbelastning har förvaltningen flera övergripande mål och prioriterade områden som kompletteras med verksamhetsspecifika mål såsom att tillhandahålla en hållbar och tillgänglig avfallshantering som motiverar och gör det enkelt för örebroarna att sortera på rätt sätt och att tillhandahålla hållbara, säkra och ändamålsenliga fordon.

MÅL

4.1.4 Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen, och utbudet av e-tjänster ska öka

Positiva iakttagelser (från Årsberättelse 2018)	Förbättringsområden (från Årsberättelse 2018)
<ul style="list-style-type: none"> • Utveckling inom digitalisering. Ett större samarbete har skett mellan förvaltningarna inom programområde Samhällsbyggnad samt ett djupare samarbete med leverantörer som ex. Microsoft (kring de tjänster som de levererar till kommunen). Utveckling av nya e-tjänster inom samtliga verksamheter har fortsatt. • Fortsatt utveckling av E-tjänster kopplade till avfall vilka riktar sig till privatpersoner såväl som verksamheter o företag. Första stegen med integration till Örebro kommuns "Mina-sidor" är genomfört, avsikten är en förbättrad användbarhet. • Informationsspridning om vad som gäller vid SMS-utskick vid vattenläckor och planerade avstängningar genomfördes för att uppmärksamma fler på hur det fungerar. Detta gick under året ut via orebro.se, Facebook, Landsbygdsnytt, Öbo:s kundtidning Boinsikt samt i brevutskick inför grävjobb. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inom Avfall behöver fokus på åtgärder för övergång från pappersfakturer till E-fakturor behöver tydliggöras. • För en lyckad implementering/drift av nya digitala tjänster krävs ett djupare samarbete med utvalda leverantörer. Detta måste vi intensifiera för att säkra att vår digitala strategi kan genomföras. • Det förvaltningsövergripande projektet Förbättrad, förebyggande kommunikation kring gatuarbeten har varit pausat under hela året på grund av avsaknad av projektledaresurser. Viktigt att projektet drar igång igen.

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019
DN	Fordons kundmätning Vagnpark (NKI from 2018, genomfördes ej 2017)			
	- Totalt	-	75	77
	- Kvinnor	-	75	77
	- Män	-	76	77
DN	Fordons kundmätning Verkstad (NKI, start 2018)			
	- Totalt		92	92
	- Kvinnor			92
	- Män			92
DN	SCB:s medborgarundersökning (betygsindex)			
	Gator och vägar			
	- Totalt	57	54	öka
	- Kvinnor	57	52	öka
	- Män	56	55	öka
	Gång- och cykelvägar			
	- Totalt	60	56	öka
	- Kvinnor	60	55	öka
	- Män	60	58	öka
	Vatten och avlopp			
	- Totalt	74	77	öka
	- Kvinnor	75	77	öka
	- Män	73	76	öka

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019
	Renhållning och sophämtning			
	– Totalt	70	67	öka
	– Kvinnor	70	68	öka
	– Män	69	67	öka
DN	Kritik på Teknik (genomförs vart tredje år)			
	Standarden på de stora gatorna i kommunen (procent)	Utfall 2016		
	– Totalt	47		öka
	– Kvinnor	52		öka
	– Män	40		öka
	Standarden på gång- och cykelvägarna (procent)			
	– Totalt	56		öka
	– Kvinnor	56		öka
	– Män	56		öka
	Snöröjning och halkbekämpning på de större vägarna och gatorna (procent)			
	– Totalt	71		öka
	– Kvinnor	69		öka
	– Män	75		öka
	Snöröjning och halkbekämpning på cykelvägar (procent)			
	– Totalt	50		öka
	– Kvinnor	51		öka
	– Män	49		öka
	Andel som inte haft störningar i vattenförsörjningen (procent)			
	– Totalt	79		85
	– Kvinnor	75		85
	– Män	83		85
	Information om vad som får spolans ner i avloppet (procent)			
	– Totalt	75		75
	– Kvinnor	75		75
	– Män	74		75
	Information om gällande taxor och bestämmelser för VA (procent)			
	– Totalt	46		51
	– Kvinnor	36		51
	– Män	57		51
	Bli av med ditt farliga avfall? (procent)			
	– Totalt	73		75
	– Kvinnor	70		75
	– Män	76		75
KS	Servicegaranti: Snöröjning på gång-, cykel- och körbanor (procent). Snöröjning ska påbörjas på gång och cykelvägar efter avslutat snöfall vid minst sju cm djup. På körbanor påbörjas snöröjning efter avslutat snöfall vid minst tio cm djup. Röjning ska vara avslutad inom tolv timmar.	100	100	100
	Servicegaranti: Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade (procent). Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade ska handläggas inom fyra veckor.	100	100	99
KS	Servicegaranti: Potthål (procent) Potthål på körbanor samt gång och cykelvägar ska lagas inom fem dagar från det att anmälan kommit in till kommunen.	100	99	100
KS	Servicegaranti: Tillgång till vatten inom tre timmar (procent). Vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp.	100	100	100

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019
KS	Servicegaranti: Tillgång till vatten i kranen inom 24 timmar (procent). Vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp.	100	100	100
KS	Servicegaranti: Ordrar (procenten visar totalt antal utförda ordrar av beställda tjänster). Inom fem arbetsdagar efter registrerad beställning (ärende) ska kund få servicen utförd för nedanstående tjänster (varje beställning genererar en order): <ul style="list-style-type: none"> - Kärthantering (ny utställning, ändring av storlek och utökning av antal) - Containerutställning - Utkörning av påsar och sorteringsutrustning - (verksamheter och flerfamiljshus) Utkörning tillbehör för el-avfallshämtning	97,9	99,1	>98

Tekniska nämndens verksamheter berör medborgaren sin vardag varje dag och som förvaltning vill vi uppfattas som en tillgänglig servicegivare och kännetecknas av ett gott bemötande. Nämnden ska säkerställa att service och bemötande ges på lika villkor. Det är därför viktigt för oss att bilda oss en uppfattning om medborgarnas önskemål och prioriteringar samt ta reda på om kommunen lever upp till de krav på god service som medborgarna ställer, eller om det finns brister i verksamheten. Genom kundmätningar och dialog kan vi fånga in medborgarens synpunkter och därmed förbättra vår service.

Tekniska nämndens målsättning kring digitalisering är en enklare vardag för medborgarna och en effektivare vardag för medarbetare som ska bidra till det övergripande verksamhetsmålet. Nämndens verksamheter strävar efter att i allt större utsträckning ha smarta e-tjänster som bygger på helt integrerade digitala lösningar med minimal handpåläggning. Ett smart (digitaliserat) arbetssätt påverkar exempelvis att verksamheternas kunder och medborgare får ökad tillgänglighet och bättre service genom flera smarta processer samt att entreprenörer får en effektivare informationsförsörjning och bättre tillgänglighet. Nämndens breda verksamhetsområde behöver tillgodose olika smarta lösningar och förutsättningar för att medarbetare ska kunna utföra sitt uppdrag och kunna arbeta mobilt där man är.

För de medarbetare som går över till ett aktivitetsbaserat arbetssätt i Citypassagen, sker en kontinuerlig utveckling mot ett smart och aktivitetsbaserat arbetssätt. Arbetet sker samordnat inom förvaltningen och synkat med programområdet för att skapa förutsättningar för ett gränsöverskridande samarbete både inom och utom förvaltningen.

MÅL**4.1.5 Medborgarna i Örebro kommun ska ha tillgång till bra kommunikationer**

Positiva iakttagelser (från Årsberättelse 2018)	Förbättringsområden (från Årsberättelse 2018)
<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt lågt antal rapporterade trafikolyckor där gående eller cyklande varit inblandade med motorfordon. • Med bättre samordning och information kring grävning/schaktning i Örebro har klagomålen minskat. • Park och Gata har utökat sopsaltdistriktet under vinterhalvåret, vilket har medfört att det underlättar för medborgare att ta sig fram i staden med cykel eller som fotgängare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Antalet registrerade singelolyckor i trafiken för gående och cyklande har under senaste åren ökat och främst är det halkolyckor som de råkar ut för på snö, is eller grus. • Utveckla mötesstrukturer kring grävning och schaktning samt införandet av "nystart". • Planering och förarbete pågår att införa en digital tjänst för företag med markavtal att anmäla grävningar på allmän platsmark, med publik vy och öppna data.

Tekniska nämnden har som väghållare en utmaning i att på bästa sätt samordna nödvändiga trafikavstängningar så att framkomlighet, trafiksäkerhet och tillgänglighet säkerställs för medborgarna. För att skapa en förståelse hos medborgarna för pågående trafikarbeten behöver informationen förbättras till örebroarna, vilket är av prioritet.

MÅL**4.1.6 Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare**

Positiva iakttagelser (från Årsberättelse 2018)	Förbättringsområden (från Årsberättelse 2018)
<ul style="list-style-type: none"> • Medarbetarenkäten visar att åtta av tio medarbetare tycker att sitt arbete känns meningsfullt. • Ökat samarbete med Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete genom bland annat Tullängsskolan och Avfallsverksamheten i syfte att kompetensutveckla några personer för att på sikt komma i arbete som chaufför av tunga fordon. • Anställningsstrygghetsindex för avfallsverksamheten ökar markant för helåret 2018 jmf. med 2017, framförallt ett resultat av ändrade anställningsformer inom ÅVC-gruppen 	<ul style="list-style-type: none"> • Strategiskt arbete kring att öka förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang. • Långsiktig och strategisk planering kring kompetensförsörjning. • Tydliggöra den röda tråd som går från ÖSB ända ned till enheternas handlingsplan för att öka känslan av meningsfullhet och sammanhang hos medarbetarna.

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019
KS	Andel enheter med HME-värde på minst 78 (procent)	31	24	öka
KS	Anställningstrygghetsindex			
	- Totalt	89	89	öka
	- Kvinnor	89	90	öka
	- Män	88	89	öka
KS	Andel chefer som har mellan 10 - 30 medarbetare (procent)			
	- Totalt	55	53	öka
	- Kvinnliga chefer	67	-	öka
	- Manliga chefer	50	-	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang (HME) Övergripande index			
	- Totalt	72	71	öka
	- Kvinnor	73	73	öka
	- Män	72	70	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang - Delindex Motivation			
	- Totalt	72	71	öka
	- Kvinnor		74	öka
	- Män		70	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang - Delindex Ledarskap			
	- Totalt	72	69	öka
	- Kvinnor		75	öka
	- Män		67	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang - Delindex Styrning			
	- Totalt	72	71	öka
	- Kvinnor		70	öka
	- Män		72	öka
DN	Antal medarbetare som utsatts för kränkande särbehandling (mobbing, sexuella trakasserier samt diskriminering) av kollega/chef under de senaste 12 månaderna? (procent) *			
	- Totalt	23	38	minska
	- Kvinnor	8	11	minska
	- Män	15	20	minska
	Andel anställda kvinnor (procent)	27	28	öka
	Andelen grönt, gult och rött i checklista för systematiskt arbetsmiljöarbete (procent) **	-	grönt 81 gult 17 rött 2	öka grönt

Kommentarer till indikatorerna

* 2018-års medarbetaruppföljning av kränkande särbehandling gjordes som en separat enkät i egen regi av kommunen. Den fick lägre svarsfrekvens än tidigare år vilket gör att resultatet inte är jämförbart med 2017 sett till andelar. Istället väljer förvaltningen att redovisa resultatet i antal och då framgår det att fler medarbetare upplever sig utsatta för kränkande särbehandling 2018 än 2017.

** Checklistorna sammanställdes endast på verksamhetsnivå och inte förvaltningsnivå år 2017.

En bra arbetsgivare skapar en bra verksamhet. Genom att öka medarbetares förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang, HME, ökar förutsättningarna för ett bra resultat i verksamheten, det möjliggör en bra arbetsmiljö, att behålla befintliga medarbetare och att attrahera nya medarbetare. Medarbetare är den viktigaste resursen vi har för att säkerställa att grunduppdrag genomförs och att utvecklingen drivs framåt.

Att öka förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang innebär att förstärka de processer som ligger till grund för arbetsgivarpolitiken, det vill säga ha dialog med medarbetare på arbetsplatsträffar och enskilt om mål för verksamheten, vad medarbetare ska göra för att bidra till målet, ha tydliga roller och uppdrag och ge återkoppling på medarbetares prestation. Det innebär också att arbeta systematiskt med arbetsmiljöarbetet och stärka

chefers förutsättningar, då det har avgörande betydelse för resultatet på frågor om ledarskap och styrning.

Kompetensförsörjning fortsätter vara en strategiskt viktig fråga för Tekniska nämnden. Medarbetarna är vår viktigaste resurs och deras kompetens och engagemang är en förutsättning för att lyckas med vårt verksamhetsuppdrag. Förvaltningens förmåga att identifiera, ta till vara och utveckla medarbetarnas kompetens är därför av stor betydelse för den egna kompetensförsörjningen, nu och framåt.

Digitaliseringsarbetet är något som förväntas stärka förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare och ge bra arbetsförutsättningar för såväl medarbetare som ledare. Digitaliseringen förväntas även möta ett förändrat behov hos våra medborgare kring en effektivare kontakt genom digitaliserade tjänster. Cheferna måste ges förutsättningar och kunna ta till sig nya arbetsverktyg för att kunna visa vägen för medarbetarna till ett mer digitaliserat arbetssätt. Effekterna blir bland annat en högre effektivitet, frigörande av tid för verksamhetsutveckling, mer gränsöverskridande arbete och en attraktivare arbetsmiljö.

Tekniska nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare fri från kränkande särbehandling och erbjuda en trygg och säker arbetsmiljö. Fler medarbetare upplever sig utsatta för kränkande särbehandling vilket är en utveckling som förvaltningen kommer vidta åtgärder för att bryta. Nämndens verksamhet behöver säkra att cheferna ges förutsättningar för att förebygga, uppmärksamma och hantera kränkande särbehandling.

MÅL

4.1.7 Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt

Positiva iakttagelser (från Årsberättelse 2018)	Förbättringsområden (från Årsberättelse 2018)
<ul style="list-style-type: none"> Förstudien för nya lokaler som ska ersätta befintliga på Aspholmen är genomförd och klar. Under förutsättning att erforderliga beslut fattas så kommer planering av de nya lokalerna fortsätta under 2019 och målsättningen är att verksamheterna ska kunna flytta in 2023. När Tekniska förvaltningen flyttar från Aspholmen bidrar det positivt till att Aspholmen kan omvandlas till stadsdel med bland annat attraktiva bostäder och kontor. Direkta åtgärder genomförs i Aspholmens befintliga lokaler för att kortsiktigt säkra arbetsmiljön. 	<ul style="list-style-type: none"> Tekniska förvaltningens lokaler som idag finns på Aspholmen behöver utvecklas till en funktionell, modern, yteffektiv och arbetsmiljömässigt riktig arbetsplats på en ny plats i Örebro.

Delar av Tekniska förvaltningen kommer under våren att flytta till nya lokaler i Citypassagen, anpassade för ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Förväntan är en högre effektivitet, lättare att rekrytera, mer effektiva arbetssätt och mer gränsöverskridande samarbete.

Lokalfrågan kring nämndens verksamhet på Aspholmen är strategisk för förvaltningens möjlighet att leverera efterfrågade tjänster till örebroarna. Förstudien konstaterar att det får betydande negativa konsekvenser för Tekniska förvaltningen om verksamheten blir kvar tills vidare i befintliga lokaler. Det får även negativa konsekvenser för samhällsutvecklingen då en

flytt av Tekniska förvaltningen är strategiskt för att omvandlingen av Aspholmen ska kunna ske i enlighet med planprogrammet.

Nya lokaler för nämndens verksamhet innebär att förvaltningarna får bättre förutsättningar att leverera resultat på de politiska beställningarna och att vi stärker vårt rykte som attraktiv arbetsgivare.

MÅL

4.1.8 Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar

Positiva iakttagelser (från Årsberättelse 2018)	Förbättringsområden (från Årsberättelse 2018)
<ul style="list-style-type: none"> • Combud fortsätter att utöka tjänsten Fordonsskötsel som innebär att Combud sköter tvätt, besiktningar, däckbyten och service åt olika interna verksamheter. Detta medför att verksamheterna får mer tid till att fokusera på sin kärnverksamhet. • Förstudien för Aspholmens lokaler har visat på en kostnadseffektiv verksamhet. • Avfall har gjort en översyn av arbetssätt för sammanställning av underlag samt rapportering av verksamhetsspecifika skatter. 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeta proaktivt med fordonsanalyser åt verksamheterna, i syfte att sänka kostnader och få ett bättre fordonsutnyttjande (I dagsläget saknas resurser för detta). • Arbeta för att få en utökad driffram som motsvarar de ökade kostnaderna som den växande staden medför. • En förstärkt controllerfunktion skulle möjliggöra och bättre analyser av verksamhetens ekonomiska resultat samt i en förlängning även säkerställa en förbättrad budget och prognosefterlevnad. • Tätare ekonomiska uppföljningar inom verksamhetsområdet Vatten och avlopp för att öka kontrollen och säkerställa den ekonomiska utvecklingen.

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019
KS	Ekonomisk ramavvikelse			
	- Skattefinansierad verksamhet	-5,0	-14,2	+0
	- Vatten och avlopp	+0	-7,7	+0,9
	- Avfall	-4,7	-9,4	-2,7
	- Fordonsgas	-0,2	-0,5	-0,4
DN	Elförbrukning per belysningspunkt i gatubelysning (kWh/belysningspunkt)	262	222	185
DN	Drift- och underhållskostnad dricksvattenproduktion (kr/ansluten) *	98	108	minska
DN	Drift- och underhållskostnad för distribution av dricksvatten (kr/ansluten) *	137	162	bibehålla /minska
DN	Drift- och underhållskostnad för avledning av spillavloppsvatten (kr/ansluten) *	83	99	bibehålla /minska
DN	Drift- och underhållskostnad för behandling av avloppsvatten (kr/ansluten PE=personequivivalent person) *	186	150	minska

Tekniska nämnden behöver säkerställa att nämndens verksamheter följer rätt lagstiftning och arbetar på ett korrekt och effektivt sätt gällande inköp och upphandlingar. Detta skapar bättre förutsättningar för en ökad avtalstrohet.

Ett systematiskt arbetssätt för hantering av inventarieförteckningar säkerställer att verksamheten har kontroll, kan säkra tillgångar och förhindra förluster. Tekniska nämnden verksamheter behöver säkra och skapa förutsättningar för en god inventariehantering inom Tekniska förvaltningen.

Tekniska förvaltningens stora och ekonomiskt intensiva verksamhet behöver kontinuerligt arbete med ekonomisk uppföljning och analys. Förvaltningen har idag ett fungerande traditionellt stöd men för att skruva upp arbetet med effektiviseringar och optimeringar inom produktionen bör den proaktiva ekonomistyrningen stärkas. Det skulle kunna innebära simuleringar av förändrade taxor kopplat till beteendemönster hos kunderna eller att hitta rätt ambitionsnivå i produktionen kopplat till den ekonomiska avvägningen. Öka graden av proaktivt arbete för att hitta rätt nivå på kostnad kontra nytta.

4.2 Människors egenmakt

Ur ÖSB 2019: En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

MÅL

4.2.1 Alla ska ha tillgång till en meningsfull fritid

Positiva iakttagelser (från Årsberättelse 2018)	Förbättringsområden (från Årsberättelse 2018)
<ul style="list-style-type: none"> Örebro kommun har beviljats bidrag från Boverket för två satsningar med utgångspunkt från Grönstrategin; Fjärilens landskap och Leklyftet. 	

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019
KS	Nöjd Region-Index Fritidsmöjligheter			
	- Totalt	74	73	öka
	- Kvinnor	75	72	öka
	- Män	73	73	öka
PN	Analys av resultatet av ovan kommunövergripande indikator	Beskrivs i text		

Utifrån Grönstrategin ska Tekniska nämnden bidra till att underlätta för alla örebroare att, nära sin bostad, kunna röra sig, leka, motionera och ta del av natur och grönska. Parker och naturområden erbjuder såväl vila som aktivitet vilket bidrar till att förbättra medborgarnas välmående och livsvillkor.

MÅL

4.2.2 I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras

Positiva iakttagelser (från Årsberättelse 2018)	Förbättringsområden (från Årsberättelse 2018)
	<ul style="list-style-type: none"> Utse område för genderbudgetanalys och genomföra denna.

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019
KS	Antal genderbudgetanalyser från föregående år som lett till beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt.	-	-	öka

En viktig förutsättning för att skapa ett jämlikt samhälle med minskade klyftor är att människor har egen försörjning. Oavsett bakgrund ska människors möjlighet till sysselsättning stärkas. Nämndens bidrar till att skapa utbildningsinsatser och arbetstillfällen för exempelvis personer som står långt från arbetsmarknaden, vilket leder till arbetslivserfarenhet och referenser. Detta ger fler medborgare en bättre förutsättning att komma ut i arbetslivet och kunna söka permanenta jobb.

Örebro kommun ska vara en tillgänglig kommun. Inom nämndens verksamhetsområde Park och gata finns tillgänglighetsperspektivet ständigt närvarande vid planering av exempelvis parker och lekplatser, i syfte att så många som möjligt ska kunna delta i samhället på lika villkor.

4.3 Barn och ungas behov

Ur ÖSB 2019: Alla barn förtjänar en god barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete med såväl fysisk som social och psykisk ohälsa, kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

MÅL

4.3.1 Barn ska kompenseras för ojämlika uppväxtvillkor Barn och ungdomar ska kunna ha en meningsfull fritid

Positiva iakttagelser (från Årsberättelse 2018)	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Vid ombyggnationen av Saxons park i Brickebacken har det varit stort fokus på lekmiljön som förnyats. Frågan om utformning av Oskarsparken har varit en del av universitetets sommarverksamhet Summer College där en grupp ungdomar har fått komma med förslag till förändringar i parken. Park och Gata har fått bidrag till att bygga attraktiva lekplatser med en miljö som ska inspirera till spontanlek (exempelvis naturmaterial). 	

Tekniska Nämnden satsar på att utveckla lekmiljöer i park och naturmark med större fokus på lekmiljö än lekutrustningen, för att skapa bättre förutsättningar för en mer varierad lek. Attraktiva lekmiljöer blir ofta populära mötesplatser med stor betydelse för trivseln och den sociala sammanhållningen. Att stärka lekmiljöers attraktionskraft och sociala värden är därmed ett sätt att arbeta för trygghet och integration och att skapa förutsättningar för fler mänskliga möten.

Vid medborgardialog kring stadens parker säkerställer Tekniska nämnden att även barn och ungdomars förslag och önskemål tas i beaktning, vilket bidrar till en attraktivitet i miljöerna som gör att barn och ungdomar vill och kommer att vistas där.

4.4 Trygg välfärd

Ur ÖSB 2019: Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet och då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

MÅL

4.3.2 Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i

Positiva iakttagelser (från Årsberättelse 2018)	Förbättringsområden (från Årsberättelse 2018)
<ul style="list-style-type: none"> • Park och Gata har erhållit extra medel för att arbeta med frågor kring trygghet och tillgänglighet. • Park och gata har ett tätt samarbete med fastighetsägare, näringsidkare och City Örebro med fokus på trygghetsskapande insatser. 	<ul style="list-style-type: none"> • Omsätta medel för att arbeta med frågor kring trygghet och tillgänglighet, i konkreta åtgärder. • Inlämnad beställningen som är ställd till kommunstyrelseförvaltningen kring stöd för Park och gata i en utredning/analys av vilka åtgärder som ger mest trygghetseffekter, behöver aktiveras/påbörjas. • Med anledning av ett försämrat säkerhetspolitiskt läge behöver Tekniska förvaltningen stärka och bygga ett systematiskt säkerhetsarbete.

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Prognos 2018	Målvärde 2019
DN	Vattenprover (Antal anmärkningar/antal dricksvattenprov)	12/652	7/557	0/600

För att bygga ett systematiskt säkerhetsarbete som harmoniserar med samhällets nya syn på rikets sårbarhet och säkerhetsläge inrättar förvaltningen en ny samordnande funktion i form av en säkerhetssamordnare. För infrastrukturtunga verksamheter är det särskilt viktigt att bygga en organisation utifrån en säker och trygg metodik kring såväl informationssäkerhet som beredskap för lägen då det kan komma att krävas tillfälliga organiserade staber för att såväl upprätta vid behov som att öva och därmed skapa den beredskap som kan krävas i kritiska lägen.

För Tekniska nämnden är trygghetsfrågan betydande och av stor vikt när det gäller planering av exempelvis trafikmiljö, belysning, renhållning och tillgänglighet. Trygghetsskapande åtgärder gör att kommunens offentliga rum upplevs attraktiva, trygga och tillgängliga för alla oavsett kön och ålder. En trygg stadsmiljö skapar förutsättningar för att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet. Särskilda åtgärder för att skapa bättre trafikmiljö i bostadsområden, vid skolor och längs skolvägar syftar till att skapa säkerhet och trygghet för barn i trafikmiljön.

Tekniska nämnden ska skapa goda förutsättningar för en fortsatt trygg dricksvattenförsörjning nu och i framtiden. Nämndens verksamhet Vatten och avlopp ska även arbeta för minskad övergödning och minskade läkemedelsrester i Hjälmmaren, vilket bidrar till att förbättra vattenkvaliteten.

5 Planering för nämndens resurser

Tekniska nämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet (se kapitel 3) och god ekonomisk hushållning. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs god planering av varje nämnds resurser. I detta kapitel redogörs för resursen ekonomi. Övriga resurser (medarbetare, lokaler och IT) beskrivs under relevanta mål i kapitel 4.

5.1 Ekonomi

I kapitel 4 sammanfattas planeringen för hur nämnden ska bidra till effektivitet, dvs. att Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar. I det här avsnittet redogör nämnden för de ekonomiska förutsättningar de har under det kommande verksamhetsåret.

5.1.1 Driftnämndens samlade ekonomi

Förutom de taxefinansierade verksamheterna inom Vatten och avlopp, Avfall och Fordonsgas ansvarar nämnden för den kommungemensamma verksamheten Fordon.

Tekniska nämndens budget för den skattefinansierade verksamheten 2019 är 152 909 tkr. Budgeten innehåller ett flertal förändringar i förhållande till 2018 vilket framgår av nedanstående tabell.

Enhet	Budget 2018	Överfört fr 2017	Förändr 2019 Komponent	Kapital-kostnad 2019	Lön 2018 3 mån	Effekt 2019	Budget 2019
Nämnd	-855						-855
Planeringsreserv	0						0
Park och gata	-148 040	-354	520	1 697	-474	1 483	-145 168
Fordon	-3 664				-20	38	-3 646
Ledning	3 817				-7	-39	3 771
Stab	-7 039				-39	67	-7 011
Nettokostnad	-155 781	-354	520	1 697	-540	1 549	-152 909

Budgeten har ökats med överfört underskott från 2017. Den har minskats med kapitalkostnadsminskning som beror på konsekvenserna av att vi införde komponentavskrivning 2016. Räntesänkning 2019 i förhållande till 2018 gör också att budgeten minskas. Kompensationen för löneavtal 2018 har fördelats ut till respektive enhet.

Uppdraget att sänka våra nettokostnader med 1 549 tkr klarar vi framförallt genom ökade parkeringsavgifter.

Investeringsbudgeten för 2019 och framåt står helt i samklang med Tekniska nämndens begäran om medel för investeringar.

5.1.2 Politiska prioriteringar

De politiska prioriteringar som berör Tekniska nämndens ekonomi som gjorts i Övergripande strategi och budget 2019 är:

- Kapitalkostnadskompensation som fördelas efter begäran och återfinns inom Kommunstyrelsen
- Bredbandsutbyggnad landsbygd

5.1.3 Planeringsreserv för driftsnämnden

Vi har inte avsatt något i planeringsreserven.

5.1.4 Effektiviseringskrav

Omprövningskravet för Tekniska nämnden är 1 549 tkr vilket motsvarar en procent av nämndens budgetram. Uppdraget klarar vi framförallt genom ökade parkeringsintäkter.

Det egentliga behovet av effektiviseringar är betydligt större. Staden har vuxit och därmed har nämndens driftansvar utökats. Inom ramen för det s.k. Nyckeltalsprojektet har vi inom programområdet tillsammans med Nyckeltalsinstitutet påbörjat ett arbete med att konkretisera vad som påverkar våra kostnader. En rapport kommer att presenteras för programnämnden under våren. Vi har fler konkreta behov av att effektivisera i vår verksamhet. Kostnader för lokaler kommer att öka i och med flytten till Citypassagen. Dessutom kommer våra kostnader att öka med anledning av att kommunen inför nytt ”system” för hantering av våra datorarbetsplatser. Dessa kostnader får vi ingen kompensation för och de ska alltså rymmas inom befintlig budget.

5.1.5 Enheternas budgetramar

Skattefinansierad verksamhet

Nämnd	Bokslut 2018	Budget 2018	Budget 2019
5 Personalkostnader	-636	-725	-725
7 Övriga kostnader	-182	-130	-130
Netto	-818	-855	-855

Eventuellt kommer vi att få kompensation för ökade arvodeskostnader senare i vår.

Park och gata vinterväg	Bokslut 2018	Budget 2018	Budget 2019
3 Intäkter	4 457	2 250	2 250
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-28 040	-18 814	-18 814
6A Lokalhyror	-179	-131	-131
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-2 972	-3 058	-3 058
7 Övriga kostnader	-798	-247	-247
Netto	-27 533	-20 000	-20 000

Vi har budgeterat för en s.k. normal vinter på samma sätt som 2018.

Park och gata exkl vinterväg	Bokslut 2018	Budget 2018	Budget 2019
3 Intäkter	217 759	190 327	191 051
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-172 321	-154 355	-154 273
5 Personalkostnader	-82 019	-89 840	-89 606
6A Lokalhyror	-10 087	-9 619	-10 395
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-66 841	-48 456	-48 365
7 Övriga kostnader	-11 018	-9 097	-6 581
Netto	-124 528	-121 040	-118 168

De reducerade intäkterna mellan budget 2018 och 2019, som beror på att vi inte längre sköter vinterväghållningen åt de kommunala bolagen, motsvaras av minskade kostnader för entreprenader. Detta slutreglerades under 2018 och får full effekt först 2019. På samma sätt minskar intäkter och kostnader när de grävande verken själva ska lägga asfalt.

Kapitalkostnader exploatering	Bokslut 2018	Budget 2018	Budget 2019
3 Intäkter	4 168	1 000	1 000
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-11 047	-8 000	-8 000
Netto	-6 879	-7 000	-7 000

Under 2018 reglerades våra ökade kostnader med intäkt. Under våren 2019 kommer vi att kompenseras med utökad budgetram. I samband med bokslutet kommer kostnaderna att bokas mot kommunens egna kapital.

Fordon	Bokslut 2018	Budget 2018	Budget 2019
3 Intäkter	115 191	115 621	118 477
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-56 281	-51 273	-54 433
5 Personalkostnader	-17 886	-19 233	-18 972
6A Lokalhyror	-9 782	-9 654	-10 060
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-36 315	-37 400	-36 954
7 Övriga kostnader	-1 950	-1 725	-1 704
Netto	-7 022	-3 664	-3 646

Vi kommer att öka våra fordonshyror 2019 för att klara de ökade kostnader som slog igenom redan under 2018. Anslaget avser Combuds verksamhet.

Ledning	Bokslut 2018	Budget 2018	Budget 2019
3 Intäkter	7 284	7 277	7 400
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-302	-180	-93
5 Personalkostnader	-1 716	-1 208	-1 276
6A Lokalhyror	-38	-219	-54
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-497	-365	-160
7 Övriga kostnader	-1 127	-1 488	-2 046
Netto	3 605	3 817	3 771

Stab	Bokslut 2018	Budget 2018	Budget 2019
3 Intäkter	4 390	3 229	3 667
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-696	-210	-365
5 Personalkostnader	-7 479	-7 459	-7 808
6A Lokalhyror	-400	-400	-613
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-101	-124	-110
7 Övriga kostnader	-2 521	-2 075	-1 782
Netto	-6 807	-7 039	-7 011

Under 2019 kommer vi att få höjda lokalkostnader för de verksamheter som flyttar till Citypassagen under våren.

Taxefinansierad verksamhet

Vatten- och avlopp samt Avfallsverksamheterna finansierar sin verksamhet inom ramen för respektive taxas långsiktiga utveckling och verksamhetens egna kapital.

Avfall	Utfall 2018	Budget 2018	Budget 2019
3 Intäkter	142 103	142 480	145 873
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-71 742	-69 442	-67 749
5 Personalkostnader	-35 490	-37 953	-36 594
6A Lokalhyror	-1 163	-1 490	-1 244
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-26 604	-26 497	-28 169
7 Övriga kostnader	-16 533	-7 098	-14 859
Netto	-9 429	0	-2 743

I takt med att staden växer ökar intäkterna för det ökade antalet abonnemang. Eftersom kostnaderna ökar i en snabbare takt planerar vi för ett underskott som ska regleras mot vårt egna kapital.

VA	Utfall 2018	Budget 2018	Budget 2019
3 Intäkter	294 726	296 113	308 693
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-155 508	-171 529	-170 503
5 Personalkostnader	-68 282	-70 838	-75 622
6A Lokalhyror	-2 416	-2 164	-3 459
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-57 516	-38 512	-40 913
7 Övriga kostnader	-18 715	-13 070	-17 339
Netto	-7 711	0	857

När staden växer ställs vi inför nya utmaningar och kostnader även inom Vatten och avloppsverksamheten. Den taxeöversyn som gjordes under våren låg till grund för den budget vi föreslår. I samband med bokslut 2018 kunde vi konstatera att kostnaderna ligger för högt om vi ska kunna reglera underskottet över en treårsperiod. Verksamheten kommer därför att presentera hur man kan åtgärda det i samband med årets första delårsrapport i maj.

Fordonsgas		Utfall 2018	Budget 2018	Budget 2019
3	Intäkter	6 578	6 250	7 200
4	Inköp tillg o vhet samt bidrag	-1 856	-2 072	-2 147
6B	Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-5 170	-4 100	-5 300
7	Övriga kostnader	-86	-78	-155
		-535	0	-402

Vi har inte fått något anslag för Fordonsgas. Nettokostnaderna, som vi beräknar till 402 tkr, brukar regleras i samband med bokslut och vi förutsätter att så blir fallet även 2019.

5.1.6 Investeringar

Kommunstyrelsen har inför 2019 avsatt 7 mnkr för att kompensera för ökade kapitalkostnader till följd av investeringar i trafik, miljö och park och gata. Även kompensation för tillgänglighetsåtgärder finansieras inom denna pott. Medlen begärs av Programnämnd samhällsbyggnad från Kommunstyrelsen och program-nämndbeslut krävs för vidare fördelning till driftsnämnd. Nedan återfinns en sammanställning av investeringsutgifterna. och i bilaga Investeringsprogram återfinns en detaljerad sammanställning.

Park och gata	150 450 tkr
Arbetsredskap	1 000 tkr
Fordon	50 250 tkr
Avfall	3 750 tkr
VA	354 393 tkr
Lokaler Aspholmen	53 000 tkr

Programnämnd Samhällsbyggnad har i sin ekonomiska plan avsatt investerings-utrymme om 4 mnkr för inköp av redskap och övriga inventarier. Dessa kommer att fördelas ut till nämnderna i början av 2019. Kapitalkostnadsökningarna för inventarierna ska finansieras inom respektive verksamhets driftbudget.

Till investeringsutrymmet kommer överfört från 2018 i samband med beslut om kommunens samlade bokslut i april.⁷

6 Planering för övriga åtaganden

6.1 Kommunövergripande åtaganden

Örebro kommun blir en hållbar kommun, både ur socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv, först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Dessa åtagande kommer följas upp i delår 2 och årsberättelsen dels genom att nämnden genom en markering får visa om arbetet med åtagandet fungerar bra, kommer utvecklas eller om nämnden behöver stöd, dels i resultatdialoger.

Åtagande
Miljöprogrammet: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och de åtgärder som fastställts i styrdokument inom Miljöprogrammet utförs (Klimatstrategi, Avfallsplan, Naturplan, Grönstrategi, Trafikprogram, Vattenplan, Giftfritt Örebro och Strategi för miljöanpassat byggande)
Mänskliga rättigheter: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i styrdokumenterna rörande HBTQ, teckenspråk, barnets rättigheter, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld utförs
Hållbar arbetsmiljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplanen för hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män utförs
Digitaliseringsstrategin: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att kulturen och arbetssätten inom nämnden stödjer utvecklingen enligt digitaliseringsstrategin.
Jämställdhet: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Strategi för ett jämställt Örebro utförs
Barnfattigdom: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan mot Barnfattigdom utförs
JID: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs inom jämställdhets- och ickediskrimineringsfrågor inom organisationen och att de åtgärder som fastställts i Jämställdhets och ickediskrimineringsplan utförs
Nämnden ansvarar för att säkerställa att samverkan sker med det civila samhället
Nämnden ansvarar för att möjliggöra för människor att leva och verka på landsbygden

6.2 Direktiv från Programnämnd samhällsbyggnad

Utvecklingsuppdrag från Övergripande strategier och budget riktas inte längre via programplan med budget och listas inte i driftsnämndernas verksamhetsplan. Dessa förmedlas till verkställande nämnder löpande under året. I sin programplan har Programnämnd samhällsbyggnad lyft fram några prioriterade utvecklingsuppdrag och förhållningssätt som prioriterade för att säkra förutsättningarna för ett hållbart växande Örebro. Dessa listas nedan. Hur Tekniska nämnden planerar att svara upp mot dessa uppdrag och förhållningssätt integreras i kommande texter i utifrån de mål som berörs.

Programnämnden Samhällsbyggnad vill rikta följande uppdrag till Tekniska nämnden om att:

- Ytterligare *samordna* arbetsprocesserna och till medborgare (och andra berörda), utifrån ett helhetsperspektiv, *informera* om olika investeringar och åtgärder kring trafiken och dess infrastruktur.
- Tydliggöra och synliggöra behoven av verksamhet (berör särskilt kultur och fritidsområdet) och i ett tidigt skede inkludera dessa i samhällsplaneringsprocessen.

Programnämnden har en förväntan på att varje driftsnämnd inom ramen för sin verksamhetsplanering, uppföljning och verkställighet utgår från vissa prioriterade **förhållningssätt**. Programnämnden förväntar sig att alla nämnder:

- Bidrar till arbetet med att minska klyftorna. Ett viktigt område är insatser som möjliggör möten mellan människor.
- Effektiviserar verksamheten enligt de kommungemensamma krav som finns.
- Reducerar investeringsprogrammet för att minska driftkostnadskonsekvenserna.
- Bidrar till det kommungemensamma prioriterade utvecklingsområdet om att förbättra skolresultaten. Till exempel genom att i tidiga skeden skapa planeringsförutsättningar som möjliggör ändamålsenliga skollokaler, möjlighet för spontan rörlighet ute eller genom olika insatser öka kvaliteten på skolgårdar, i trafikmiljön runt skolor mm.
- Aktivt arbeta för förbättrad samordning inom programområdet.
- Inom sitt verksamhetsområde utifrån ett helhetsperspektiv, utveckla former för dialog och samverkan med det civila samhället.
- Inom sitt verksamhetsområde, för kommunens om helhet och i samverkan med andra, öka förutsättningarna för en ökad samordning av lokaler och effektivare lokalanvändning.
- Bidra till att den programgemensamma digitaliseringsstrategin verkställs.
- Bidrar till övrigt programgemensamt utvecklingsarbete som ägs av programdirektör. Ett prioriterat utvecklingsarbete är för mandatperioden skapa förutsättningar för att effektivisera samordningen av arbetsprocesserna inom programområdets verksamheter. Arbetet med att utveckla samverkan över programområdesgränserna, de kommunala bolagen mm ingår också här. Ett annat är att fortsatt synliggöra konsekvenserna av den växande staden genom framtagande av nyckeltal.

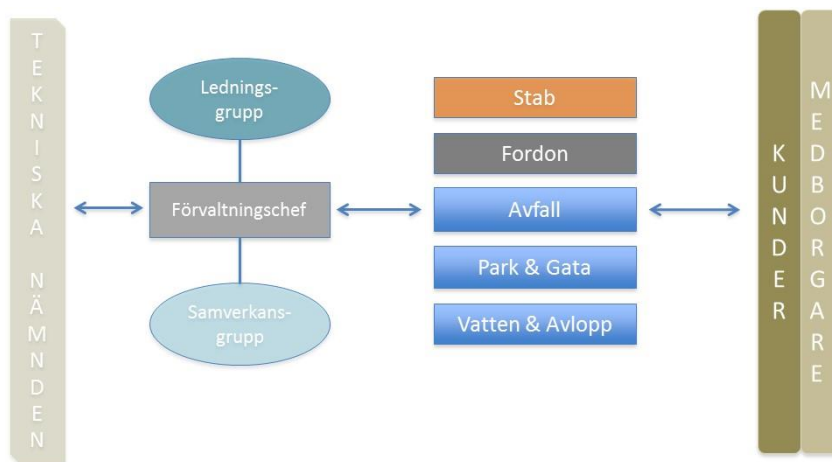
Bilagor

Bilaga 1 Fem år i sammandrag

Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Prognos 2019
Befolkning					
Antal invånare Örebro kommun (preliminära siffror för 2018)					
- totalt	144 258	146 631	150 192	153 317	156 041
- kvinnor	73 193	74 171	75 829	77 342	78 515
- män	71 065	72 460	74 363	75 975	77 526
Anställda Tekniska förvaltningen					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare					
- totalt	465	361	373	376	öka
- kvinnor	138	94	102	104	öka
- män	327	267	271	272	öka
Antal visstidsanställda, årsarbetare					
- totalt	31	31	28	21	öka
- kvinnor	7	4	5	6	öka
- män	24	27	23	15	öka
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden					
- totalt	5,2	5,5	5,2	4,9	minska
- kvinnor	7,1	7,3	5,8	5,5	minska
- män	4,4	4,9	5	4,7	minska
Korttidsfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd (procent)					
- totalt	5,5	7,1	5,8	6,75	oförändrad
- kvinnor	5,9	10,9	7,2	8,27	oförändrad
- män	5,4	5,9	5,4	6,18	oförändrad
Organisationsutveckling					
Antal balansräkningsenheter	2	2	2	2	2
Park och gata					
Gator/vägar i Örebro (km) *	459	461	464*	477	480
Gång och cykelvägar i Örebro (km) *	278	279	282*	282	290
Skadeärenden (antal)	79	73	92	80	minska
Vinterväghållning (tkr)	28 735	24 975	23 015	27 533	**
Vinterväghållning körbanor (kr/m ²)	4,7	3,2	3,0	3,8	**
Vinterväghållning gång/cykelvägar (kr/m ²)	13,8	13,6	12,4	13,4	**
Asfaltsunderhåll körbanor (tkr)	20 714	10 545	28 074	12 034	25 000
Asfaltsunderhåll gång/cykelvägar (tkr)	5 945	5 102	3 878	690	5 000
Väghållning kostnad per m ² körbanor sommar/vinter (resultatet är beroende av väderförhållanden under vintermånaderna)	6,1	6,3	6,3	7,3	**
* Utfall 2017 och 2018 för indikator "Gator/vägar i Örebro" samt "Gång och cykelvägar i Örebro" är uppskattade siffror					
** Resultatet är beroende av väderförhållanden under vintermånaderna					
Fordon					
Kommunens inköpta volymer av drivmedel (tkr)					
- Bensin	1 492	1 174	1013	1 110	minska
- Biogas	3 753	3 994	4480	4 879	öka
- Diesel	7 500	6 706	6592	5 650	minska
- HVO100	-	653	1726	3 462	öka

Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Prognos 2019
- Etanol	152	127	72	20	minska
Avfall					
Matavfall till rötning (ton)	8 388	8 935	8 740	8 903	9 200
Hushållsavfall till förbränning (ton)	22 490	22 786	22 565	21 838	21 500
Förberedelse för återanvändning (ton)	183,4	379,0	427,3	538	600
Vatten och avlopp					
Antal avloppsstoppar, (stycken)	42	65	83	56	minska
Antal vattenläckor (stycken)	63	98	78	116	minska
Ledningslängd (km)	1 819	1 843	1 844	1 863	1 900

Bilaga 2 Driftnämndens organisation

Tekniska nämnden sorterar under Programnämnd Samhällsbyggnad. Verksamheterna Avfall, Park och gata samt Vatten och avlopp ger service direkt till medborgaren. Fordon ger intern service till alla Örebro kommuns verksamhetsområden. Staben ger intern service till Tekniska förvaltningen.

Bilaga 3 Styrning, uppföljning och utveckling

Processen för styrning och uppföljning ska stödja verksamheternas arbete med att nyttja resurserna effektivt och tillhandahålla tjänster med god kvalitet.

Örebro kommuns huvudsakliga uppdrag är att erbjuda välfärd, service och tjänster av hög kvalitet till kommunens invånare, i livets olika skeden. Ett annat viktigt uppdrag är att ha en ledande roll i arbetet med att utveckla Örebro och Örebroregionen i samverkan med andra aktörer – kort sagt att stärka kommunens varumärke för att understödja tillväxt, ökad sysselsättning och därmed en stärkt välfärd. För att lyckas med detta krävs en god styrning av verksamheten. Styrningen sker utifrån fyra strategiska områden. Till respektive strategi knyts en rad målområden och mål som gäller för perioden 2019–2022. Varje år ska målen mätas av mot de av kommunfullmäktige beslutade indikatorerna. (Ur ÖSB 2019)